

**XX. školsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika
4. veljače 2015.**

treći (III.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu i na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljavanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima.
9. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)

2. _____
(član Školskoga povjerenstva)

3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

1. Napiši na prazne crte zadani oblik riječi naveden u zagradi ispod crte.

Molim Vas, ustanite, _____!
(svjedok, V jd.)

Vama govorim, _____.
(Englez, V jd.)

Stići će prvim _____.
(taksi, I jd.)

Barok je u vezi s _____.
(rokoko, I jd.)

U tvornici, koprivničkoj _____, još čuvaju tajni recept za *Vegetu*.
(*Podravka*, L jd.)

5	
---	--

2. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga slova, dijelove rečenica ispod crte otisnute velikim tiskanim slovima.

U Krapini je svečano otvoren _____,
MUZEJ KRAPINSKIH NEANDERTALACA

u blizini _____, dostojan svake _____.
CRKVE SVETE KATARINE EUROPSKE PRIJESTOLNICE

Izgrađen na _____, taj je muzej spomenik našem
LOKALITETU BRDA HUŠNJAKOVO

pretku _____ koji je davno nastanjivao Krapinu.
KAJBUMŠČAKU, PRADEDEKU

5	
---	--

3. U sljedećim rečenicama napiši č ili é na prazne crte u riječima.

Bilje je bujalo razraš__uju__i se divovskim primjercima paprati. Neandertalci se __iš__ahu uz rijeku. Što se toliko stiš__ete, pomislio bi tko. Nemaju pre__ega posla, već su skupili sve daš__ice.

4	
---	--

14	
----	--

4. U sljedećim rečenicama napiši ije, je ili e na prazne crte u riječima.

Goru Ivanščicu preplavile su ivanjske kr___snice. Pod zav___som magle u l___šću stoljećima l___gahu vile tr___skama paleći legende.

4	
---	--

5. Odgovore napiši na odgovarajuće mjesto u tablicu.

Odredi sve glagolske oblike iz teksta.

Vidiš je, malu prkosljivku, kao da se već ne sjeća! Jesenas ćeš se udati? Pa tko je taj momčić što se skriva po tvojoj glavici, koje nije uzaman milovao pokojni Medonić? - Pustite! – otklanjaše ona mladićeve ruke... - Pa ćemo zajedno! Ne budi, Anice, plaha... - Djevojka vrisnu bolno. - No, ne govorimo o tome! – zamahnu mladić glavom – nego mi reci, Ančice, da ja dođem tebi u snuboke, bi li ti htjela za me poći?

(A. Kovačić, *U registraturi*)

prezent	
perfekt	
imperfekt	
aorist	
futur prvi	
imperativ	
kondicional prvi	
infinitiv	

5	
---	--

9	
---	--

6. Napiši na prazne crte pravilni oblik imena navedenog ispod crte.

U poznatom filmu *Oceanovih 11* gledatelji su mogli vidjeti _____,
George Clooney

Andy Garcia i _____.
Julia Roberts

3	
---	--

7. Napiši zarez u rečenicu prema pravilima o pisanju zareza.

Ako netko vjeruje u znanost mora prihvatiti mogućnost čak vjerojatnost da je Einstein najveći moderni znanstvenik bio potpuno u pravu.

1	
---	--

8. Odredi vrstu gramatičke veze među sastavnicama podcrtanih spojeva riječi.

Ždral putuje k toplom jugu – u jeseni, _____

A meni je put sjevera – u jeseni.

Pastijer čuva po planini krotka stada, _____

Pa se pojuć vraća kući – u jeseni. (...) _____

Tako svatko kupi, bere i uživa

U veselju plod svojih muka – u jeseni. _____

(Stanko Vraz: *Gazela*)

4	
---	--

9. Odgovore napiši na praznu crte.

Odredi sve nepunoznačnice u sljedećim rečenicama.

E, tako je! Zar vas, gospodine kapelane, ni najmanje ne zanima naša kapelica? A vašem eto roditelju jest ona raj na zemlji. Ne bi li onda gladni Ezav prodao svog prvenstva za zdjelicu leće?

3	
---	--

11	
----	--

10. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrstu sljedećih sintagma prema funkciji zavisne sastavnice.

čekati godinama _____

čekati Godota _____

dugo čekanje _____

godine čekanja _____

4	
---	--

11. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

U kojim se gramatičkim svojstvima ne slažu sastavnice sintagme *selo Zdenci*?

A. u rodu, broju i padežu

B. u broju i padežu

C. u rodu i broju

D. u rodu i padežu

1	
---	--

12. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi kojoj vrsti pripadaju sljedeće sintagme prema vrsti riječi glavne sastavnice.

dvoja kola _____

željan slave _____

otputovati prijateljima _____

posjet bratu _____

4	
---	--

9	
---	--

13. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

U kojoj je od sljedećih sintagma ostvarena semantička sročnost (sročnost po smislu)?

- A. nepopravljiva tvrdica
- B. nezanimljivo piskaralo
- C. velika kukavica
- D. poslušni sluge

1	
---	--

14. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi kojoj vrsti riječi pripadaju subjekti u sljedećim rečenicama.

Za njom nitko nije krenuo. _____

Najuporniji će pouzdano pobijediti. _____

I tako su polagano prolazili sati. _____

Mnogima je to bilo dovoljno. _____

4	
---	--

15. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Odredi koja je od sljedećih rečenica besubjektna rečenica.

- A. Govorili su o pojavi meteora.
- B. Govorilo se o pojavi meteora.
- C. Govore o pojavi meteora.
- D. Govorila su o pojavi meteora.

1	
---	--

6	
---	--

16. Odgovore napiši na prazne crte.

Odredi predikate u sljedećim rečenicama.

Ivica je sretan već duže vrijeme, otkako je u Zagrebu. Miha i Ferkonja ne bijahu mu prijatelji.

Mora biti pritajen.

3	
---	--

17. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi sintaktičku službu instrumentala u sljedećim rečenicama.

Emma Bovary nije dugo bila kućanicom. _____

Legenda o tome prenosila se godinama. _____

Povećao se promet nekretninama. _____

Dvorana se ispunila učenicima. _____

4	
---	--

18. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Kojoj vrsti genitiva pripada podcrtani oblik u sintagmi *zatražiti mlijeka*?

A. posvojnome genitivu

B. dijelnome genitivu

C. slavenskome genitivu

D. kvalitativnome genitivu

1	
---	--

8	
---	--

19. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi izravne i neizravne objekte u sljedećim rečenicama.

Gospodin M. nije mogao ni čuti Tolstojeva imena. Zato odmah navali na njega. Vera je slabo branila Tolstoja i kad je stala uzvisivati Kitty, obrati se Đuri radi potvrde i pomoći.

(prilagođeno prema romanu *Bijeg* M. C. Nehajeva)

izravni objekti: _____

neizravni objekti: _____

2	
---	--

20. Odgovor napiši na praznu crtu.

Preoblikuj nesročni atribut u sročni.

Nisu bili zadovoljni klimom Južne Amerike.

1	
---	--

21. Odgovore napiši na praznu crtu.

Odredi gramatička svojstva predikata (vrijeme, lice, broj i rod) u sljedećoj rečenici.

Na teren je izašla momčad Medveščaka.

2	
---	--

22. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Odredi sintaktičku službu podcrtanih imenica u sljedećoj rečenici.

Stigao je susjed Marko, vlasnik automobila.

susjed _____

vlasnik _____

automobila _____

1	
---	--

6	
---	--

23. Odgovore napiši na praznu crtu.

Odredi nesamostalne rečenične dijelove u sljedećoj rečenici.

U pjesmi *Mojsije* pojavljuju se dijaloški i pripovjedački dijelovi.

1	
---	--

24. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrstu zadanih rečenica prema priopćajnoj svrsi (ciljnoj usmjerenosti).

A. Odvrni oči, Ivica Kičmanoviću! _____

B. Ah, što li je to sa mnom? _____

C. Pitao se Ivica je li to moralo biti baš tako. _____

1	
---	--

25. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrstu priložnih oznaka u sljedećim rečenicama.

Gledala je svijet kroz ružičaste naočale. _____

Opravdavao se danima. _____

Otišao je po novine. _____

Umro je od srca. _____

4	
---	--

26. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Koju sintaktičku službu ima podcrtana riječ u sljedećoj rečenici?

Gledatelji su ostali ushićeni.

- A. službu atributa
- B. službu dijela imenskoga predikata
- C. službu objekta
- D. službu priložne oznake načina

1	
---	--

7	
---	--

27. Odgovor napiši na praznu crtu.

Odredi kojem rečeničnome dijelu pripada apozicija u sljedećoj rečenici.

Naši prijatelji nisu u školi uopće razgovarali o glazbeniku Alfredu.

1	
---	--

28. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi zadane rečenične dijelove u sljedećoj rečenici.

Studenta Đuru Andrijaševića obuzeo je doskora u pretoplom kupeu ugodan umor.

subjekt _____

objekt _____

apozicija _____

atribut _____

4	
---	--

29. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi rečeničnu službu podcrtanih riječi u sljedećim rečenicama.

Jesen puni kuću. _____

Namastirčanke se vesele jeseni. _____

Ilijica se Boji stao približavati ujesen. _____

Jesenski dani izmicali su jedan za drugim. _____

4	
---	--

30. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

U kojoj je od sljedećih rečenica vidljiva relativna upotreba aorista?

- A. Oni potpuno opustošiše selo.
- B. Ustadoh i krenuh prema njemu.
- C. Pogledasmo se bez riječi.
- D. Dodoše divlji, istjeraše pitome.

1	
---	--

10	
----	--